

**STRATEGIA NAȚIONALĂ
DE MANAGEMENT INTEGRAT AL FRONTIEREI DE STAT
PENTRU ANII 2018-2023**

LISTA DE ACRONIME

BMA	- Biroul Migrație și Azil
CBTM	- Cadrul Bugetar pe Termen Mediu
CNMIFS	- Consiliul național pentru managementul integrat al frontierei de stat
EUBAM	- Misiunea Uniunii Europene de Asistență la Frontieră pentru Moldova și Ucraina
EUROSUR	- Sistemul European de Supraveghere a Frontierelor
FRONTEX	- Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă
GUAM	- Organizația pentru Democrație și Dezvoltare Economică
MAI	- Ministerul Afacerilor Interne
MIFS	- Management integrat al frontierei de stat
OLAF	- Oficiul European de Luptă Antifraudă
OMS	- Organizația Mondială a Sănătății
OMV	- Organizația Mondială a Vămirilor
ONU	- Organizația Națiunilor Unite
PF	- Poliția de Frontieră
PG	- Procuratura Generală
PSAC	- Politica de Securitate și Apărare Comună
PTF	- Punct de trecere a frontierei
RM	- Republica Moldova
SELEC	- Centrul Sud-Est European de Aplicare a Legii
SIS	- Serviciul de Informații și Securitate
SMIFS	- Sistemul de management integrat al frontierei de stat
SNMIFS	- Strategia națională de management integrat al frontierei de stat
SV	- Serviciul Vamal
UE	- Uniunea Europeană

1. DESCRIEREA SITUAȚIEI

1.1. Circumstanțele care au impus elaborarea strategiei

Elaborarea unei noi Strategii naționale de management integrat al frontierei de stat (SNMIFS) se impune în contextul finalizării celei de-a doua etape de implementare a unei strategii naționale în domeniu, evaluarea căreia a făcut posibilă generarea unui șir de idei noi de dezvoltare și consolidare a proceselor de gestiune integrată a situației frontaliere la nivel de țară, dar și identificarea anumitor riscuri care necesită implicare majoră din partea autorităților naționale relevante, pentru a asigura o politică pro-activă de abordare a acestora pe termen scurt și mediu.

Un alt argument adus în acest sens ar fi aprobarea și punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/1624 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 septembrie 2016 privind Poliția de Frontieră și Garda de Coastă la nivel european, în care, conceptul de gestiune integrată a frontierelor tradițional, cunoscut până la momentul actual, a fost extins și diversificat cu un șir de componente, nu atât noi, pe cât de necesare de accentuat, mai cu seamă în cadrul temporal și situațional creat la nivel mondial.

Problematica gestionării securității frontaliere a constituit unul dintre subiectele de importanță majoră pe agenda relațiilor dintre RM și UE, iar asigurarea sinergiei între dezvoltarea conceptelor de management integrat al frontierelor la nivelul UE și RM a condiționat efectiv un șir de beneficii.

În RM, implementarea conceptului european de management integrat al frontierelor la nivel intra-instituțional, interinstituțional și internațional este în plin proces de consolidare și va fi dezvoltat în continuare prin alinierea acestuia la cele mai bune practici în domeniu.

Prevenind și contracarând infraționalitatea transfrontalieră, se contribuie la asigurarea unui climat de securitate internă, realizarea veniturilor statului, protecția și garantarea drepturilor persoanelor.

RM asimilează și generează bunele practici, contribuind la dezvoltarea modelului european de management integrat al frontierelor.

Strategia actuală constituie documentul principal de politici ce reflectă prioritățile și viziunea statului în domeniul managementului integrat al frontierei pentru asigurarea securității frontaliere, implicit pentru prevenirea și combaterea migrației ilegale și a criminalității transfrontaliere.

1.2. Locul MIFS în cadrul sistemului securității naționale. Corelarea cu alte politici naționale.

La etapa actuală domeniul de politici la nivel de țară este unul destul de dezvoltat și diversificat. SNMIFS nu dublează și nu se suprapune cu alte politici sectoriale, ci doar completează și asigură punerea în aplicare a documentelor strategice, cum ar fi:

Acordul de Asociere RM-UE, Strategia națională de dezvoltare, Programul de activitate al Guvernului RM, Concepția securității naționale, Strategia securității naționale, Strategia națională de ordine și securitate publică, Strategia națională de prevenire și combatere a traficului de ființe umane, precum și alte documente.

Strategia securității naționale a RM stabilește managementul integrat al frontierei de stat ca unul din instrumentele cheie în menținerea (protejarea) stării de securitate națională.

Necesitatea consolidării managementului frontierei de stat este una evidentă, ceea ce poate fi realizat prin îmbunătățirea capacităților de control al frontierei de stat și a activității operaționale specifice în vederea gestionării integrate la nivel național a problematicii frontaliere, asigurarea compatibilității, interoperabilității și integrării infrastructurii frontierei de stat, a sistemelor informatice și bazelor de date ale autorităților din cadrul SMIFS, dezvoltarea mecanismelor de cooperare internațională în vederea asigurării corelării cu partenerii internaționali.

Astfel, noua SNMIFS reflectă expres angajamentele RM pe aspectele frontaliere determinate în Acordul de Asociere RM-UE, stabilește elementele de sustenabilitate a procesului de liberalizare a regimului de vize cu UE, iar cumulativ vine să realizeze următoarele deziderate:

1. asigurarea integrității și inviolabilității frontierei de stat a RM;
2. asigurarea unui regim facilitat de circulație peste frontierele RM în condiții de siguranță maximă a cetățenilor și bunurilor;
3. combaterea eficientă a traficului de ființe umane, migrației ilegale și a criminalității transfrontaliere;
4. respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
5. creșterea veniturilor la bugetul de stat, astfel contribuind la dezvoltarea economiei naționale.

Preluarea și aplicarea de către RM a modelului european de management integrat al frontierei reprezintă o decizie strategică, care va permite și în continuare asigurarea securității frontaliere, obținerea unui climat favorabil la traversarea frontierei, precum și consolidarea dialogului privind schimbul de informații cu statele vecine, și nu în ultimul rând, menținerea stabilității și securității regionale.

1.3. Scop

Scopul Strategiei constă în oferirea unei înțelegeri clare a aplicării și dezvoltării ulterioare a MIFS în RM, corelat cu ultimele evoluții la nivel internațional și cele mai bune practici în domeniu.

1.4. Viziune

Frontierele controlate de autoritățile constituționale ale RM sunt frontiere sigure. Prin implementarea MIFS, RM contribuie substanțial la securitatea regională și cea europeană. Personalul pregătit, motivat și cu un înalt grad de profesionalism, suportul logistic și financiar integrat, precum și capacitatea administrativă dezvoltată a autorităților cu atribuții în domeniu, garantează securitatea frontalieră și libera circulație a persoanelor.

1.5. Principii

Principiile SNMIFS sunt următoarele:

1) **Principiul legalității** – toate activitățile pentru realizarea obiectivelor, măsurilor și acțiunilor specifice MIFS se desfășoară în baza actelor normative relevante și în conformitate cu acestea, conform competențelor ce revin fiecărei autorități și documentelor de cooperare interinstituțională;

2) **Principiul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului** – toate activitățile desfășurate de autoritățile și instituțiile cu responsabilități în domeniul managementului integrat al frontierei sunt puse în aplicare, cu respectarea prevederilor convențiilor și tratatelor internaționale privind drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care RM este parte;

3) **Principiul solidarității** – autoritățile RM asigură controlul frontierelor pe o porțiune importantă a frontierelor externe ale UE, contribuind prin aceasta la protecția spațiului de libertate, securitate și justiție, în care libera circulație a persoanelor este asigurată;

4) **Principiul subsidiarității** – nivelul cel mai adecvat pentru implementarea SNMIFS este cel al fiecărei autorități/instituții publice reprezentate în CNMIFS. Consiliul intervine doar subsidiar, în probleme ce pot fi mai eficient soluționate la nivelul său;

5) **Principiul integrării, interoperabilității și compatibilității** – autoritățile din SMIFS conlucrează pe bază de concepte, sisteme, echipamente și proceduri standardizate;

6) **Principiul continuității și coordonării** – acțiunile adoptate în vederea realizării obiectivelor SNMIFS continuă măsurile întreprinse pentru implementarea precedentelor Strategii naționale, acestea fiind coordonate unitar de către CNMIFS;

7) **Principiul egalității, parteneriatului și cooperării** – autoritățile din SMIFS nu sunt în concurență ori prevalente unele față de celelalte, cooperând pe bază de echitate și respect reciproc;

8) **Principiul priorității și alocării corelate a resurselor** – autoritățile din SMIFS coordonează solicitările și alocările de resurse financiare și materiale în funcție de priorități, în scopul eliminării conflictelor, paralelismelor, suprapunerilor și lacunelor privind interoperabilitatea și integrarea.

1.6. Riscurile și amenințările principale la securitatea frontalieră

Amplasarea geografică a RM și anume faptul că o parte a frontierei reprezintă și frontiera externă a UE, dar și lipsa controlului din partea autorităților constituționale ale RM pe un segment considerabil al frontierei moldo-ucrainene (segmentul de frontieră transnistrean), implică adoptarea unor măsuri speciale pentru asigurarea unui nivel înalt de siguranță la frontiera de stat, implicit de securitate națională.

RM este o țară sursă, de tranzit și de destinație a unor fenomene infracționale transfrontaliere. Din analizele efectuate rezultă următoarele riscuri și amenințări cu impact major asupra securității frontaliere, a ordinii publice și securității naționale:

1) **Migrația ilegală** – datorită faptului că RM se află pe ruta de est a UE, iar în prezent, migrația ilegală înspre UE își menține intensitatea din direcțiile regiunilor cu un nivel scăzut de trai și a celor în care se desfășoară conflicte armate. Formele cele mai uzitate sunt: traversarea ilegală a frontierei verzi între punctele de trecere a frontierei, ascunderea în diverse mijloace de transport și utilizarea, de către migranți, a documentelor de călătorie falsificate sau contrafăcute ori a documentelor veridice ce aparțin altor titulari.

Migrația ilegală în masă spre statele Europei de Vest cauzată de situația instabilă social-politică și militară din Orientul Apropiat și Africa de Nord, are efecte directe asupra situației economice, sociale și de securitate din statele de tranzit și de destinație. Capacitatea limită critică de primire a migranților și refugiaților de către statele-membre ale Uniunii Europene, precum și țările din proximitatea acestora, cum ar fi Turcia, îngrijorează din punct de vedere al posibilității reale de amplificare a crimei organizate, răspândirii ideilor subversiv-extremiste și altor factori destabilizatori pentru RM;

2) **Traficul de ființe umane** – fenomen criminal organizat la scară internațională, cu consecințe grave pentru siguranța, bunăstarea și drepturile victimelor;

3) **Traficul ilegal cu produse accizabile și produse de larg consum** – una dintre principalele manifestări ale infracționalității la frontieră, fenomen generat de situația economică-financiară, cadrul de politici fiscale ale RM care diferă față de țările din regiune;

4) **Circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope și a precursorilor** – unul din cele mai complexe fenomene din categoria infracțiunilor transfrontaliere, ce reprezintă o amenințare pentru sănătatea persoanelor cu efecte nefaste asupra principiilor economice, culturale, politice ale societății. Fenomenul este caracterizat de provocări tot mai mari, în special datorită câștigurilor importante obținute de către grupările organizate și de diversificarea categoriilor de droguri noi apărute în ultimii ani, prin apariția substanțelor psiho-active;

5) **Traficul ilegal cu mijloacele de transport** – activitate infracțională pe direcția din Vest spre Est (Ucraina, Federația Rusă) datorită cererii imense pe această piață, factorul principal reprezentând decalajul de preț dintre statele UE și statele Europei de Est, precum și accizele mari la importul autoturismelor;

6) **Terorismul** – reprezintă o permanentă sursă de risc la adresa securității naționale. Cu toate că RM nu este cunoscută ca o țintă importantă pentru atacuri teroriste, aceasta poate fi o țară de tranzit sau țară sursă pentru persoanele care doresc să se alăture Statului Islamic, promovează activ politicile și idei subversive împotriva reintegrării teritoriale a RM sau a Ucrainei.

7) **Armele de distrugere în masă, mărfuri cu dublă destinație** – utilizate tot mai activ de către diverse entități teroriste și reprezintă astăzi una dintre cele mai importante amenințări și provocări la adresa securității internaționale, teritoriul RM fiind folosit pentru tranzit.

Principalii factorii interni și externi care favorizează amplificarea riscurilor și amenințărilor menționate sunt:

- 1) situația social-economică din țară;
- 2) nivelul ridicat al vulnerabilității sociale;
- 3) politica fiscal-vamală a RM, UE și țărilor din regiune, cu referire la cotele, accizele și taxele a multor produse de larg consum;
- 4) prezenta în regiunea de est a RM a segmentului de frontieră necontrolat de către autoritățile constituționale ale RM, precum și prezența forțelor militare străine în regiunea transnistreană;
- 5) acțiunile destabilizatoare din Ucraina și luptele armate din regiunile de est generează provocări pentru securitatea frontalieră, creând posibile fenomene negative printre care migrația ilegală, criminalitatea transfrontalieră;
- 6) evenimentele politice tensionate și conflictele armate din țările Asiei și Africii;
- 7) amplificarea și diversificarea fenomenului infracțional transfrontalier.

Principalele tendințe care definesc evoluția fenomenului infracționalității transfrontaliere sunt:

- 1) amplificarea și diversificarea fenomenului infracțional transfrontalier privind migrația ilegală, traficul de ființe umane, traficul ilegal cu produse accizabile (țigări și produse din tutun, alcool și produse alcoolice etc), circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope și a precursorilor, traficul ilegal cu mijloacele de transport;
- 2) schimbarea rutelor utilizate și a mărfurilor sau produselor traficate ilegal, în funcție de formele de manifestare a infracționalității internaționale;
- 3) adaptarea specificului operațional al rețelelor de migrație ilegală, cu intenția de a eluda controlul de frontieră, prin diverse metode utilizate, prin perfecționarea organizării interne, precum și prin conspirarea acțiunilor derulate;
- 4) falsul și furtul de identitate (prin documente contrafăcute sau falsificate, acte eliberate prin substituție de persoană).

2. OBIECTIVELE STRATEGIEI MIFS

2.1. Obiectivul general

Obiectivul general al SNMIFS constă în consolidarea securității frontaliere și facilitarea trecerii legale a frontierelor de către persoane și bunuri, în condițiile prevenirii și combaterii migrației ilegale, infraționalității transfrontaliere și a terorismului.

Astfel, obiectivul general va fi atins prin realizarea următoarelor obiective specifice:

1) Consolidarea capacităților de control al frontierelor, de prevenire și combatere a infraționalității transfrontaliere, precum și de asistență a persoanelor care solicită protecție internațională;

2) Dezvoltarea capacităților instituțiilor naționale de participare la misiuni și operațiuni internaționale;

3) Consolidarea domeniului analitic și amplificarea rolului analizei de risc în procesul decizional;

4) Dezvoltarea cooperării internaționale în vederea asigurării interoperabilității cu partenerii internaționali, realizarea de schimburi regulate de informații prin intermediul instrumentelor existente la nivel european și mondial;

5) Dezvoltarea cooperării între autoritățile naționale cu atribuții în domeniul MIFS;

6) Eficientizarea acțiunilor statului în domeniul migrației, returnării și readmisiei;

7) Instituirea și consolidarea mecanismelor de asigurare a calității la nivelul autorităților cu atribuții în domeniul MIFS, precum și a mecanismelor naționale de evaluare și asigurare a punerii în aplicare a legislației în domeniul gestionării frontierelor;

8) Consolidarea mecanismului sectorial de accesare și implementare a programelor și proiectelor internaționale de asistență tehnică și investițională în domeniul MIFS;

9) Consolidarea domeniului de management al resurselor umane, dezvoltarea proceselor de pregătire profesională a angajaților din sistemul autorităților ce dețin competențe în sfera managementului integrat al frontierei.

2.2. Obiective specifice

2.2.1. Consolidarea capacităților de control al frontierelor, de prevenire și combatere a infraționalității transfrontaliere, precum și de asistență a persoanelor care solicită protecție internațională

Supravegherea frontierei. La nivel național, PF este instituția responsabilă pentru supravegherea frontierei RM, pe uscat și pe apele de frontieră. În limita competențelor atribuite prin lege, la realizarea activității vizate participă și alte instituții naționale relevante.

Prin intermediul subdiviziunilor operaționale și tactice, unităților fixe și mobile ale PF se asigură monitorizarea continuă a frontierei de stat în baza unei analize prealabile de risc.

În activitatea specifică, forțele PF sunt sprijinite de sisteme de supraveghere fixă și mobilă, precum și alte mijloace speciale.

Conștientizarea situației la frontieră asigură întreprinderea la timp a activităților de prevenire, depistare, constatare și cercetare a acțiunilor ilegale la frontiera de stat, precum și de combatere a criminalității transfrontaliere.

Coordonarea operațională, cooperarea și schimbul de date și informații în domeniul frontalier între autoritățile naționale din SMIFS, precum și cu centrele de coordonare ale altor state se realizează prin implementarea la nivel național a Sistemului de coordonare a securității frontaliere, care transpune parțial Regulamentul (UE) nr.1052/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2013 de instituire a Sistemului european de supraveghere a frontierelor (EUROSUR).

Mentținerea capacității de reacție asigură un răspuns concludent la apariția eventualelor situații specifice și de criză la frontieră. Implementarea unui cadru normativ relevant contribuie la stratificarea etapelor / măsurilor de reacție în conformitate cu domeniul specific. În prezent PF asigură supravegherea sectorului frontierei de stat prin mijloace tehnice fixe / mobile, componenta de bază a sistemului de control al frontierei fiind patrula mobilă.

Vectorul de dezvoltare a supravegherii frontierei constă în asigurarea mentenanței capacităților existente și implementarea în continuare a noilor tehnologii de supraveghere, sisteme de tehnologii informaționale și integrarea acestora cu alte sistemele existente.

Capacitatea de supraveghere pe timp de noapte și dezvoltarea sistemelor aeriene fără pilot sunt principalele domenii de dezvoltare.

Priorități strategice:

- 1) Dezvoltarea sistemului de coordonare a securității frontaliere, compatibil cu EUROSUR;
- 2) Dezvoltarea capacităților de supraveghere a frontierei de stat;
- 3) Dezvoltarea/implementarea noilor tehnologii de supraveghere, sisteme de tehnologii informaționale și integrarea acestora cu alte sisteme existente;
- 4) Trecerea în gestiunea Poliției de Frontieră a fâșiei de protecție a frontierei de stat;
- 5) Dezvoltarea conceptului de patrulare comună la frontiera moldo-română și cea moldo-ucraineană;

6) Dezvoltarea componentei chinologice, prin armonizarea/adaptarea/revizuirea bazei normative de activitate, instruirea inspectorilor-chinologi și dresarea câinilor de serviciu.

Controlul la trecerea frontierei. Reprezintă un complex de măsuri efectuate de către PF și SV pentru a autoriza trecerea frontierei de stat de către persoane și mijloace de transport, a mărfurilor și a altor bunuri. Asigurarea echilibrului între măsurile întreprinse pentru a simplifica procesele de traversare a frontierei de stat de către persoane și bunuri și măsurile de constrângere, realizate în scopul prevenirii, depistării și contracarării criminalității la frontieră, rămâne a fi o prioritate și în viitor.

Acest obiectiv poate fi atins în principal prin:

- dezvoltarea infrastructurii PTF;
- dezvoltarea sistemelor/tehnologiilor informatice (APIS, FRS, ANPR, E-gates, etc.)
- înregistrarea prealabilă la traversarea frontierei de stat;
- realizarea conceptului *maritime single window*;
- realizarea și implementarea Ghișeului Unic și a noului Sistem Computerizat de Tranzit;
- dezvoltarea mecanismului de recunoaștere mutuală a statutului de AEO;
- continuarea practicii de realizare a controlului în comun cu autoritățile statelor vecine.

Activitățile respective rămân a fi valabile atât pe segmentul de frontieră moldo-ucrainean, cât și pe cel moldo-român.

Priorități strategice:

- 1) Dezvoltarea și integrarea sistemelor informaționale, precum și automatizarea procedurilor de control la frontiera de stat;
- 2) Asigurarea unui proces de mentenanță eficient pentru menținerea în stare operațională a dotărilor;
- 3) Consolidarea capacităților de contracarare a traficului cu arme de distrugere în masă, a tehnologiilor și materialelor nucleare și radiologice, prin dotarea autorităților competente cu mijloacele și echipamentele necesare și pregătirea personalului pentru utilizarea eficace a acestora;
- 4) Extinderea conceptului de control comun la frontieră cu Ucraina și implementarea acestuia la frontiera cu România;
- 5) Modernizarea infrastructurii PTF și înzestrarea acestora cu echipament modern și tehnică în conformitate cu necesitățile existente;
- 6) Dezvoltarea capacităților autorităților naționale în domeniul controlului fluvial/portuar;
- 7) Asigurarea capacităților minime de supraveghere a sănătății publice în cadrul PTF, în conformitate cu prevederile Regulamentului Sanitar Internațional;

Prevenirea și combaterea criminalității, inclusiv operațiuni în interiorul țării. Necesitatea securizării frontierei RM este determinată de creșterea în amploare și complexitate a infrafracționalității transfrontaliere, de extinderea la nivel internațional a fenomenului criminalității organizate, de existența condițiilor favorizante ale acesteia, cum ar fi crize economice, conflicte sociale, etnice și religioase, precum și de proliferarea amenințărilor teroriste la adresa Republicii Moldova.

La nivel național, PF, SV precum și poliția, dețin competențe și cooperează în domeniul investigațiilor speciale, urmăririi penale și expertizei documentelor în scopul prevenirii și contracarării infrafracționalității în domeniul de referință.

Actualmente se atestă un nivel de capacitate de investigare încă scăzut al subdiviziunilor din domeniu din cauza deficitului de pregătire a personalului și de dotare cu echipamente. De asemenea, subdiviziunile de investigații speciale și urmărire penală nu au, cu unele excepții, structuri corespondente la nivel local, iar cea de expertiză a documentelor duce lipsă de personal calificat la nivel regional și local.

Având în vedere caracterul complex și transversal al criminalității aferente, migrației ilegale și criminalității transfrontaliere, se desfășoară cooperarea la nivel național și internațional. Autoritățile naționale au create mecanisme comune în domeniul prevenirii și combaterii criminalității transfrontaliere, însă, actualmente, există deficiențe de cooperare între structurile specializate, precum și în ceea ce privește coordonarea operațională și schimbul de informații la nivel interinstituțional.

Priorități strategice:

1) Consolidarea și valorificarea mecanismelor de cooperare între autoritățile cu atribuții în domeniul MIFS pentru coordonarea acțiunilor de prevenire și contracarare a migrației ilegale și criminalității transfrontaliere. Autoritățile cu sarcini operative la frontieră vor constitui grupuri comune interinstituționale (operaționale, de investigații și de căutare) pentru coordonarea sub aspectul rolurilor și responsabilităților, organizarea operațiunilor și investigațiilor comune, elaborarea de proceduri standard de operare pentru activități de interes comun. În mod particular, cooperarea între Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Biroul Migrație și Azil, va viza măsurile comune pentru depistarea în cadrul solicitanților de azil a potențialilor migranți ilegali, urmare a acțiunilor impuse;

2) Dotarea tehnică a structurilor de investigații speciale, urmărire penală, expertiză a documentelor în vederea consolidării capacităților acestora. Dezvoltarea capacității profesionale a ofițerilor specializați prin formarea și participarea la activități relevante din țară și în străinătate;

3) Intensificarea și extinderea cooperării cu structurile corespondente din alte state, cu misiunile diplomatice și consulare ale RM, ale țărilor de origine și terțe cu risc migrator, cu organismele europene și ale ONU, în vederea desfășurării de operațiuni comune, schimbului de informații și analizei de risc.

4) Accelerarea procedurilor pentru aderarea rapidă la protocolul la Convenția-cadru a OMS privind controlul tutunului, precum și pentru punerea în aplicare a acestei convenții, în vederea eliminării comerțului ilicit cu produse din tutun.

Aspecte privind acordarea asistenței persoanelor care solicită protecție internațională.

Datorită circumstanțelor dificile, tot mai mulți oameni astăzi își părăsesc țara de origine pentru a cere protecție internațională conform convenției de la Geneva din 1951, privind statutul refugiaților. În acest sens, pentru a gestiona frontiera statului într-o manieră coordonată, care să asigure securitatea și facilitarea circulației persoanelor, acțiunile autorităților urmează să fie bazate pe principiile respectării depline a drepturilor omului și a principiilor statului de drept.

RM dispune de instrumente juridice și instituționale de funcționare a sistemului de azil, în mare parte racordate la cerințele dreptului internațional. Legislația determină modul de acordare a unei forme de protecție (statut de refugiat, protecție umanitară, protecție temporară).

Acest obiectiv are drept scop consolidarea cooperării între autoritățile cu responsabilități în domeniu pentru a asigura acordarea protecției internaționale de cea mai înaltă calitate tuturor persoanelor care au solicitat o formă de protecție din partea statului RM.

Priorități strategice:

1) Autoritățile cu competențe în domeniu, încă din momentul aflării străinului la PTF, urmează să se asigure că sunt disponibile informații privind dreptul la azil sau alte forme de protecție internațională, comunicate corespunzător, eficient și accesibile tuturor imigranților. Statul trebuie să promoveze respectarea drepturilor omului la frontieră, inclusiv prin colaborarea transfrontalieră între statele vecine.

2) Protecția drepturilor omului și acordarea asistenței corespunzătoare imigranților aflați în situație de vulnerabilitate la frontieră, în conformitate cu normele internaționale;

3) Asigurarea standardelor minime pentru primirea solicitanților de protecție internațională, inclusiv pentru persoane cu nevoi speciale (minori neînsoțiți, victime ale torturii, persoane cu dezabilități, etc.);

4) Perfecționarea cadrului legal cu privire la accesul la sistemul de azil.

2.2.2. Dezvoltarea capacităților instituțiilor naționale de participare la misiuni și operațiuni internaționale

În contextul realizării PSAC a UE, RM participă activ la misiuni și operațiuni internaționale, operate sub mandatul ONU sau al UE.

Inițiativele vizate aduc beneficii la dezvoltarea relațiilor bilaterale între țările participante și nemijlocit contribuie la promovarea stabilității și securității globale și regionale, ceea ce are o influență pozitivă asupra creșterii nivelului de securitate în RM.

Având în vedere caracterul preponderent militar al misiunilor, la care RM face parte, este evident faptul că capacitățile autorităților naționale cu atribuții nemijlocite la frontiera de stat sunt mai puțin dezvoltate pentru a fi ulterior antrenate în misiuni și operațiuni internaționale polițienești și civile.

La nivel național, cadrul juridic prestabilit pentru efectuarea și asigurarea îndeplinirii angajamentelor RM asumate în cadrul Cartei ONU, tratatelor încheiate cu UE, cu alte organizații internaționale și state străine care să contribuie la menținerea păcii, securității și stabilității internaționale, la supremația legii și respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului este reglementat prin Legea nr. 219 din 03 decembrie 2015 privind participarea RM la misiuni și operațiuni internaționale, Hotărârii de Guvern nr.1009 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de participare a PF la misiuni și operațiuni internaționale, precum și Ordinul MAI nr.43 din 16 februarie 2018 privind aprobarea Regulamentului privind recrutarea, selectarea, pregătirea, desemnarea și participarea personalului MAI la misiuni și operațiuni internaționale.

Participarea în cadrul operațiunilor de frontieră internaționale, rămâne a fi una din prioritățile naționale, deoarece reprezintă o dovadă a aspirațiilor statului de a promova ideile păcii, stabilității și securității atât în interiorul țării, cât și peste hotarele ei, devenind astfel un stat care contribuie la fortificarea securității regionale.

Prin acest obiectiv se urmărește crearea premiselor dar și abilităților de participare a reprezentanților autorităților din cadrul SMIFS, nu doar în calitate de observatori, dar și luare a deciziilor în cadrul misiunilor și operațiunilor internaționale în activități de control al frontierei, de combatere a migrației ilegale și a altor infracțiuni transfrontaliere legate de circulația ilegală a persoanelor și a mijloacelor de transport, migrație ilegală, precum și la operațiuni de reținere a persoanelor.

Priorități strategice:

- 1) Ajustarea, elaborarea, aprobarea și punerea în aplicare a cadrului normativ în domeniu ce ține de misiunile și operațiunile internaționale;
- 2) Consolidarea capacităților instituționale de pregătire a personalului pentru aplicare și participare în cadrul misiunilor și operațiunilor internaționale, precum și instruirea acestora în baza unor programe speciale comune ale autorităților de resort care delegă angajați la operațiuni și misiuni internaționale.

2.2.3. Consolidarea domeniului analitic și amplificarea rolului analizei de risc în procesul decizional

Scopul sistemului de analiză a riscurilor în gestionarea frontierelor este de a sprijini procesul de luare a deciziilor la toate nivelurile organizaționale și de a asigura

utilizarea flexibilă și eficientă a resurselor și concentrarea eforturilor în zonele în care riscurile sunt cele mai ridicate.

La nivel național au fost asigurate premise suficiente pentru a consolida domeniul, prin dezvoltarea cadrului regulator, prin instituirea subdiviziunilor responsabile, precum și prin asigurarea interacțiunii sistematice între acestea.

Este asigurată funcționalitatea Grupului comun de analiză a riscurilor în domeniul combaterii criminalității transfrontaliere, a traficului de ființe umane și a migrației ilegale, la care participă MAI, SIS, PG și SV.

Totodată, tendințele de evoluție a principalelor riscuri la frontieră și tablourile situaționale în domeniul criminalității transfrontaliere sunt descrise în produsele analitice elaborate de comun cu experții unităților de analiză a riscurilor din cadrul României, Ucrainei, FRONTEX și EUBAM. Acțiunile de cooperare pe plan internațional în domeniul analizei de risc cu statele vecine urmează a fi dezvoltate și în continuare.

În vederea consolidării și dezvoltării sistemului de analiză a riscurilor urmează a fi dezvoltat cadrul de cooperare între autoritățile cu atribuții în domeniu, la nivel regional prin dezvoltarea activității grupurilor comune de lucru interinstituționale privind migrația ilegală, traficul de ființe umane și criminalitatea transfrontalieră.

Priorități strategice:

1) Îmbunătățirea în continuare a produselor și a profilurilor de analiză a riscurilor bazate pe CIRAM (Common Integrated Risk in Assessment Model) pentru utilizatorii finali de nivel operațional și tactic;

2) Consolidarea sistemului de analiză a riscurilor;

3) Organizarea acțiunilor comune a organelor din SMIFS pentru prevenirea și contracararea migrației ilegale și infracționalității transfrontaliere.

2.2.4. Dezvoltarea cooperării internaționale în vederea asigurării interoperabilității cu partenerii internaționali, realizarea de schimburi regulate de informații prin intermediul instrumentelor existente la nivel european și mondial

Cooperarea internațională constituie unul dintre pilonii care fundamentează conceptul de gestionare integrată a frontierelor. RM a realizat, în mare măsură, cadrul de cooperare internațională, întreprinde acțiunile planificate și continuă dezvoltarea cooperării cu partenerii internaționali.

Progresele consistente, recent înregistrate, ar fi semnarea și intrarea în vigoare a Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind controlul în comun al persoanelor, mijloacelor de transport, mărfurilor și obiectelor în punctele comune de trecere a frontierei de stat moldo-ucrainene, Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei cu privire la organizarea schimbului de informații privind persoanele și mijloacele de

transport, cu care persoanele traversează frontiera de stat moldo-ucraineană, protocoalelor interinstituționale moldo-ucrainene privind organizarea controlului în comun în punctele comune de trecere „Palanca – Maiaki-Udobnoe”, „Pervomaisc – Cuciurgan” și „Giurgiulești – Reni”, cu privire la schimbul de informații statistice și analitice, precum și privind organizarea și funcționarea punctului de contact la frontiera de stat moldo-ucraineană.

Este valorificat sprijinul EUBAM, dar și al FRONTEX, activități care produc efecte pozitive evidente pe planul capacității operaționale a instituțiilor cu atribuții frontieră.

Rămân a fi priorități pentru perioada ulterioară, continuarea procesului de negociere și semnare a Acordului interstatal cu Ucraina privind regimul de frontieră, a protocoalelor privind organizarea controlului în comun în alte PTF moldo-ucrainene; a acordurilor interstatale cu România privind control în comun al persoanelor, mijloacelor de transport și mărfurilor și privind constituirea și activitățile echipelor mixte de patrulare la frontiera de stat comună; a acordurilor și planurilor de cooperare cu Ucraina, România și cu alte state-membre ale UE sau țările terțe.

Priorități strategice:

1) Extinderea colaborării, la nivel bilateral sau multilateral, între autoritățile cu atribuții specifice managementului integrat al frontierei;

2) Valorificarea mecanismelor de cooperare cu FRONTEX, EUBAM, Interpol, Europol, SELEC, OLAF, OMV, GUAM și alte entități regionale și internaționale relevante, a platformelor de cooperare multilaterală, programelor și inițiativelor internaționale pe aspecte de securizare a frontierei de stat.

3) Consolidarea mecanismelor de schimb de informații între autoritățile naționale și cele internaționale, inclusiv prin prisma dezvoltării capacităților de control al exporturilor și importurilor mărfurilor strategice și cu dublă destinație, precum și a mărfii accizate.

2.2.5. Dezvoltarea cooperării între autoritățile naționale cu atribuții în domeniul MIFS

Scopul colaborării între autorități este de a îmbunătăți capacitatea de îndeplinire a sarcinilor în mod adecvat și eficace. Colaborarea se bazează pe legislație și acorduri guvernamentale.

La etapa inițială de implementare a SMIFS, se impune o revizuire a sistemului de cooperare între principalii actori cu atribuții în domeniu. Obiectivele strategiei urmează a fi definite drept prioritare în documentele de cooperare interinstituționale.

Urmare a reformei instituționale a Guvernului Republicii Moldova, se conștientizează faptul că, pentru sporirea eficacității cooperării, autoritățile naționale cu atribuții în domeniul MIFS trebuie să depună eforturi comune clar direcționate.

CNMIFS, reieșind din atribuțiile sale, va asigura monitorizarea calității și capabilității de cooperare a autorităților naționale cu atribuții în domeniul MIFS.

Cooperarea între autoritățile naționale cu atribuții în domeniul MIFS se va efectua prin acțiuni coordonate întru realizarea măsurilor prevăzute de acordurile de cooperare bilaterale și/sau multilaterale.

Priorități strategice:

- 1) Revizuirea acordurilor de cooperare între autorități, inclusiv autoritățile specializate;
- 2) Perfecționarea continuă a procedurilor și formelor de lucru pe domeniile de cooperare, atât bilateral cât și multilateral;
- 3) Orientarea permanentă a subiecților cooperării spre respectarea principiilor de cooperare stabilite, concentrarea eforturilor comune pentru realizarea atribuțiilor în domeniu;
- 4) Consolidarea cooperării privind utilizarea extinsă comună a bazelor de date.

2.2.6. Eficientizarea acțiunilor statului în domeniul migrației, returnării și readmisiei

O parte din prerogativele MAI ține de controlul legalității intrării, șederii și aflării străinilor pe teritoriul RM și aplicarea corespunzătoare a instrumentului readmisiei, măsurilor de îndepărtare și a măsurilor restrictive. Combaterea migrației ilegale ține de domeniul unor activități comune, promovate de către toate autoritățile publice cu competențe în domeniu, împreună cu statele UE, țările vecine, statele de origine și de destinație pentru migranții în/din RM. La etapa actuală, RM s-a aliniat politicilor UE din domeniul respectiv.

Priorități strategice:

- 1) Consolidarea capacităților de depistare și îndepărtare a migranților ilegali la traversarea frontierei sau în interiorul țării pentru asigurarea unui sistem eficient și funcțional;
- 2) Dezvoltarea sistemelor de analiză a riscurilor aferente migrației și azilului (echipament, programe, baze de date, instrumente de analiză etc.);
- 3) Actualizarea acordurilor/planurilor de cooperare ale MAI cu alte autorități publice centrale relevante în vederea organizării și desfășurării măsurilor necesare pentru documentarea străinilor și combaterea șederii ilegale pe teritoriul RM;
- 4) Consolidarea cooperării în domeniul readmisiei persoanelor și continuarea consultărilor bilaterale și negocierii acordurilor de readmisie, în special cu statele cu un potențial migrațional sporit în scopul reducerii numărului migranților ilegali;
- 5) Desfășurarea campaniilor de informare a străinilor (din momentul traversării frontierei), în domeniul migrației și azilului, în scopul diminuării riscurilor migrației ilegale și prevenirii încălcărilor regimului de ședere pe teritoriul țării;

2.2.7. Instituirea și consolidarea mecanismelor de asigurare a calității la nivelul autorităților cu atribuții în domeniul MIFS, precum și a mecanismelor naționale de evaluare și asigurare a punerii în aplicare a legislației în domeniul gestionării frontierelor

Obiectivul specific vizat, urmează a fi implementat odată cu crearea și punerea în aplicare a cadrului regulator și instituțional relevant, aferent domeniului managementului frontierelor, conform reglementărilor UE adaptate la situația din RM. Acesta presupune în primul rând, constituirea de mecanisme viabile de evaluare și control a calității și conformității proceselor, procedurilor, legislației și altor componente realizate la nivel național cu cele efectuate și puse în aplicare la nivelul UE în domeniul managementului integrat al frontierei.

În urma restructurării din 2017, SV a întreprins măsuri de îmbunătățire a calității administrării vamale. Astfel, SV a implementat sistemul de management al calității conform noului Standard internațional ISO 9001:2015. SV a finalizat cu succes procesul de certificare și a obținut Certificatul de conformitate a Sistemului propriu de Management al Calității cu Standardul Internațional ISO 9001:2008, emis de organismul de certificare, membru al Rețelei Internaționale de Certificare IQNet (International Certification Network).

Chiar dacă anterior, evaluări de sistem au fost realizate la nivelul RM cu participarea experților internaționali, acestea au fost realizate fragmentar și au ținut scopuri separate nefiind evaluată situația de ansamblu. Astfel de evaluări au fost realizate cu precădere în procesul de reorganizare și restructurare instituțională prin care au trecut autoritățile naționale cu competențe în domeniul MIFS.

Pe marginea mecanismelor de evaluare a calității serviciilor prestate au fost organizate și unele instruirii, dar care au fost într-un număr nesemnificativ și pentru un cerc restrâns de persoane, dintre care puține au mai rămas să activeze.

Altfel spus, prin acest obiectiv specific, se urmărește în primul rând instruirea personalului în domeniile aplicării legislației, standardelor și recomandărilor UE, precum și aplicării mecanismelor de evaluare aferente managementului frontalier, instituirea de grupuri/echipe de lucru interinstituționale (angajați ai PF, SV, BMA etc.), care vor evalua sistematic situația, în baza unor criterii prestabilite, vor elabora rapoarte și înainta recomandări corespunzătoare pentru îmbunătățirea activității, precum și vor urmări modul în care acestea sunt îndeplinite.

Accentul prioritar va fi pus pe calitatea organizării controalelor la frontieră, asigurare a securității persoanei la traversarea frontierei, precum și în partea ce ține de respectarea drepturilor fundamentale ale omului.

Priorități strategice:

- 1) Instituirea unui mecanism de evaluare la nivel național, în vederea verificării aplicării de către toate autoritățile implicate a legislației UE relevante, recomandărilor și bunelor practici din domeniul MIFS;
- 2) Organizarea instruirii specifice pentru comisia de evaluare constituită din experți din cadrul autorităților naționale implicate în gestionarea frontierei;
- 3) Aplicarea aquis-ului, recomandărilor și bunelor practici ale UE, într-o manieră uniformă și constantă, prin organizarea de evaluări și controale de referință.

2.2.8. Consolidarea mecanismului sectorial de accesare și implementare a programelor și proiectelor internaționale de asistență tehnică și investițională în domeniul MIFS

Capacitatea încă redusă de absorbție a fondurilor externe alocate în sectorul public, mai cu seamă sectorul de securitate, este cauzată de mai mulți factori, cum ar fi: fluctuație de personal; mecanisme interne birocratice de programare, coordonare și utilizare ineficientă a asistenței oferite; privațiunea în acțiuni a actorilor neguvernamentali.

De asemenea, în condițiile situației economice problematice și a bugetului auster, consumarea investițiilor externe de către actorii sectorului de securitate, deci non-profit, devine mai puțin importantă de cât implementarea proiectelor investiționale care generează venit pentru stat.

Deschiderea fondurilor externe și a partenerilor de dezvoltare pentru sectorul de securitate națională și pentru autoritățile din SMIFS, ca parte componentă a acestuia, creează premise pentru abordarea pragmatică a domeniului de referință, având ca rezultat scontat creșterea considerabilă a capacității instituționale prin intermediul transferului de tehnologii moderne din exterior, precum și investiții în infrastructură din contul surselor extrabugetare.

Priorități strategice:

- 1) Autoritățile cu competențe în domeniul MIFS vor depune eforturile necesare în vederea consolidării potențialului de identificare, accesare și implementare corespunzătoare a proiectelor de asistență externă în sfera securității frontierei de stat.
- 2) CNMIFS va interacționa activ cu Guvernul, parteneri de dezvoltare, societatea civilă și alți actori interesați în vederea dezvoltării cooperării și parteneriatelor, precum și asigurării acoperirii financiare a activităților din cadrul SNMIFS

2.2.9. Consolidarea domeniului de management al resurselor umane, dezvoltarea proceselor de pregătire profesională a angajaților din sistemul autorităților ce dețin competențe în sfera managementului integrat al frontierei.

Sistemele de resurse umane aplicate de autoritățile implicate în domeniul MIFS trebuie să răspundă pe deplin tendințelor de dezvoltare strategică a instituțiilor, atât în mod particular, cât și ca parte integrată în domeniul MIFS, sarcina de bază fiind asigurarea domeniilor de gestiune cu angajați profesioniști cantitativ și calitativ.

În acest context, dezvoltarea managementului resurselor umane trebuie să cunoască două căi esențiale de dezvoltare în paralel, asigurarea necesarului de angajați și dezvoltarea profesională a angajaților.

Una din problemele de bază cu care se confruntă autoritățile din SMIFS este insuficiența de personal la frontieră, în special PF și SV.

Sporirea numărului de angajați este necesar inclusiv pentru consolidarea capacității de control a frontierei pe segmentul central.

Consolidarea sistemului de formare și perfecționare a angajaților, trebuie să sporească abilitățile tehnice, cognitive și interpersonale a acestora. (tehnice - abilitatea de a folosi anumite echipamente, programe etc., cognitive - gândire strategică, clară, capacitatea de a lua decizii rapide, de a rezolva probleme etc., interpersonale - comunicare, abilitatea de a lucra în colectiv etc.), acesta fiind un element cheie care contribuie la calitatea controlului frontierei de stat.

Priorități strategice:

- 1) Armonizarea sistemelor de resurse umane în cadrul autorităților cu atribuții în domeniul managementului integrat al frontierei;
- 2) Creșterea numărului de angajați antrenați la controlul frontierei de stat (conform necesarului);
- 3) Eficientizarea sistemelor de pregătire a personalului de specialitate pe baza Curriculei de Bază Comune;
- 4) Organizarea unor evaluări periodice a necesităților în materie de pregătire;
- 5) Îmbunătățirea programelor de formare de tip e-learning;
- 6) Asigurarea pregătirii personalului de specialitate în domeniul drepturilor fundamentale și protecției datelor cu caracter personal.
- 7) Consolidarea capacităților instituționale prin instruirea personalului implicat în activități de control la trecerea frontierei.

3. ESTIMAREA COSTURILOR AFERENTE IMPLEMENTĂRII

Prezenta strategie va fi implementată având sursa de bază a finanțării – bugetul de stat, în baza propunerilor înaintate de către fiecare autoritate pe domeniul său de competență. Sursele respective vor fi reflectate în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (CBTM), care va fi revizuit și aprobat anual.

Ministerul Finanțelor va asigura alocarea mijloacelor financiare în conformitate cu necesitățile identificate în Planurile de acțiuni elaborate odată la 3 ani pentru implementarea prezentei Strategii, în limita alocațiilor prevăzute în CBTM.

O atenție deosebită va fi atrasă asistenței externe, în care context, la planificarea bugetară se va lua în calcul eventualele proiecte și programe care pot fi realizate în domeniul managementului integrat al frontierei, în special acelea care implică o cotă de co – finanțare pe care autoritățile RM urmează să o asigure în cadrul acestora.

Consiliul național pentru managementul integrat al frontierei de stat va evalua și prezenta anual un raport financiar cu privire realizările, riscurile și problematica aferentă implementării prezentei Strategii. Totodată, în cadrul ședințelor Consiliului va fi asigurată sinergia în acțiunile realizate în comun de către autoritățile naționale, precum și facilitată conlucrarea acestora în scopul atragerii fondurilor externe.

4. RISCURILE PRIVIND IMPLEMENTAREA STRATEGIEI ȘI MANAGEMENTUL ACESTORA

Deși prezenta Strategie exprimă angajamentul clar al Republicii Moldova în vederea aplicării modelului de management integrat al frontierei de stat în conformitate cu aspirațiile europene ale țării, au fost identificate riscuri, determinate de contextul național și internațional complex. Acestea totuși pot afecta materializarea viziunii strategice și pot influența negativ procesul de reformare.

Principalele riscuri privind implementarea prezentei Strategii și măsurile de contracarare a acestora sînt următoarele:

1) extinderea proceselor destabilizatoare și a stării de conflict din proximitatea Republicii Moldova, cu efecte asupra climatului și stabilității interne, inclusiv în regiunea transnistreană, aspect care poate influența negativ îndeplinirea obiectivelor Strategiei. Va fi monitorizată permanent situația și vor fi intensificate măsurile de menținere a securității frontaliere a Republicii Moldova. Vor fi intensificate acțiunile de cooperare cu organizațiile, agențiile europene, OSCE și cu statele vecine în vederea optimizării modului de gestionare a situației;

2) neîndeplinirea acțiunilor din Planul de implementare a Strategiei naționale pentru management integrat al frontierei de stat și/sau nerespectarea termenelor, ceea ce poate afecta negativ îndeplinirea obiectivelor Strategiei. Va fi monitorizată evoluția situației, vor fi identificate și evaluate motivele, vor fi luate măsuri de repunere în grafic a activităților și de înlăturare a consecințelor negative. Vor fi intensificate acțiunile de cooperare cu misiunile, organizațiile, agențiile europene în vederea obținerii de asistență pentru gestionarea situației;

3) întârzierea finanțărilor, fapt ce poate compromite îndeplinirea scopului Strategiei. Va fi monitorizată permanent situația, vor fi revizuite prioritățile și identificate soluțiile financiare de alternativă. Vor fi intensificate acțiunile de cooperare cu organizațiile, agențiile europene, donatorii în vederea obținerii de finanțare pentru gestionarea situației. Va fi intensificată pregătirea personalului autorităților din sistemul

managementului integrat al frontierei de stat privind managementul de proiect și accesarea finanțărilor externe;

4) destabilizarea situației în Zona de securitate poate afecta procesul de monitorizare a fluxului migrațional prin segmentul transnistrean al frontierei moldo-ucrainene. Va fi evaluată situația, se vor întreprinde măsurile de gestionare a acesteia.

Autoritățile din sistemul managementului integrat al frontierei de stat vor asigura gestionarea riscurilor proprii. Problemele care exced capacității autorităților din sistemul managementului integrat al frontierei de stat, ori necesită abordări integrate pentru soluționare, se aduc la cunoștința Consiliului Național pentru Management Integrat al Frontierei de Stat, care stabilește strategia adecvată de management sau le prezintă Guvernului, în funcție de situație.

5. ETAPELE DE IMPLEMENTARE, PROCEDURILE DE RAPORTARE ȘI MONITORIZARE

Prezenta Strategie urmează a fi implementată în două etape: 2018-2020 și respectiv 2021-2023. Ambele dintre ele vor fi însoțite de planuri de acțiuni aprobate pentru o perioadă consecutivă a câte trei ani. Monitorizarea procesului de implementare a Planurilor se va realiza de către Consiliu, prin intermediul Secretariatului acestuia, care va elabora rapoarte semestriale de progres. Anual vor fi elaborate rapoarte de evaluare care vor fi aprobate de către Consiliul național MIFS și publicate pe paginile oficiale ale instituțiilor relevante.

La finele primei etape de implementarea a Strategie va fi elaborat Raportul de evaluare intermediar care va servi drept temei pentru elaborarea Planului pentru etapa a doua, asupra căreia vor fi aplicate aceleași măsuri de monitorizare.

Raportul final de implementare al Strategiei va fi elaborat, aprobat și înaintat Guvernului RM cel târziu până la finele trimestrului I al anului 2024.

Autoritățile naționale vizate în Planurile de implementare a Strategiei vor elabora și transmite în adresa Secretariatului Consiliului MIFS rapoarte de progres semestriale/anuale în conformitate cu termenele stabilite sau la solicitarea expresă a secretarului Consiliului.

În baza rezultatelor monitorizării, pe parcursul aplicării managementului integrat al frontierei de stat se proiectează, în caz de necesitate, soluții de adaptare a politicilor și măsurilor întreprinse în vederea rezolvării deficiențelor și gestionării riscurilor.

6. ANEXE

Modelul de acces pe 4 filtre

Modelul de acces structurat pe cele 4 filtre de control constituie nucleul conceptului de management integrat al frontierei de stat, iar aplicarea acestuia în Republica Moldova cuprinde implementarea de măsuri complementare pe următoarele 4 niveluri:

- 1) activități în țările terțe, în țările de origine, tranzit și potențial exportatoare de insecuritate;
- 2) cooperarea bilaterală și internațională în domeniul frontalier;
- 3) controlul frontierei de stat;
- 4) activități desfășurate în cadrul teritoriului național.

Cadrul European care a stat la baza elaborării strategiei MIFS

Prezenta Strategie contribuie la realizarea obiectivului strategic de aderare europeană a Republicii Moldova, inclusiv a reformelor ce derivă din procesul de liberalizare a regimului de vize cu UE pentru cetățenii moldoveni (în vigoare din 28 aprilie 2014), precum și din Acordul de Asociere cu UE (semnat la 27 iunie 2014).

La elaborarea Strategiei au fost luate în considerare acquis-ul relevant în domeniu și recomandările organismelor europene și internaționale ce susțin activitatea Republicii Moldova privind managementul integrat al frontierei de stat (documentele europene relevante pentru managementul integrat al frontierei de stat sînt prevăzute în anexa nr.1 la prezenta Strategie).

De asemenea, au fost luate în considerare recomandările din Raportul „Evaluarea activității Consiliului pentru Management Integrat al Frontierei de Stat din Republica Moldova”, elaborat în cadrul Proiectului „ICMPD/2016/MPF-240-001 – Continuarea implementării conceptului de management integrat al frontierei în Republica Moldova în conformitate cu ultimele actualizări la nivel european”, finanțat de Uniunea Europeană prin Programul Facilitatea Parteneriatului pentru Mobilitate din cadrul Fondului de Securitate Internă 2014-2020.

7. Analiza SWOT

<p style="text-align: center;">Analiza SWOT</p> <p style="text-align: center;">a situației în domeniul MIFS în RM</p>	Factorii de influență externi	<p>Oportunități</p> <p>1) Sunt create toate premisele pentru consolidarea conceptului MIFS și mecanismelor de gestionare integrată a frontierelor RM.</p> <p>2) Asigurarea continuității MIFS este considerată de autoritățile cu atribuții la frontieră ca fiind de importanță mare.</p> <p>3) Există o creștere a preocupărilor personalului din autoritățile cu atribuții în domeniul MIFS pentru aspectele privind nivelul de satisfacție a populației față de serviciile publice prestate și față de managementul riscurilor de integritate</p> <p>4) La nivel statal și societal, s-a creat un mecanism flexibil și stabil în același timp de asigurare a echilibrului între cele două scopuri fundamentale ale conceptului modern de management al frontierei, securitatea frontalieră și libertatea de mișcare a persoanelor și bunurilor</p> <p>5) Dezvoltarea cooperării cu agențiile internaționale de specialitate, cu alți parteneri relevanți pentru autoritățile din sistemul managementului integrat al frontierei de stat, precum și cu statele-membre UE.</p> <p>6) Existența și diversificarea mecanismelor de finanțare externă.</p>	<p>Riscuri</p> <p>1) resurse umane, financiare și logistice insuficiente pentru securizarea frontierei de stat, în conformitate cu standarde UE;</p> <p>2) dezvoltarea și expansiunea rețelelor crimei organizate transnaționale (traficului de ființe umane etc.);</p> <p>3) migrația ilegală și apariția în Republica Moldova a unor rețele de trafic clandestin de persoane din țări cu situație socio-economică nefavorabilă;</p> <p>4) instabilitatea socială, politică și economică a țării;</p> <p>5) schimbarea climatului politic în țară, fapt care poate cauza reorientarea politicilor de dezvoltare;</p> <p>6) diferendul transnistrean, care determină capacitatea redusă de securizare a frontierei moldo-ucrainene pe acest segment;</p> <p>7) proliferarea armelor de distrugere în masă, a tehnologiilor și materialelor nucleare, a armelor și mijloacelor letale neconvenționale pe teritoriul regiunii transnistrene și în vecinătatea acesteia;</p> <p>8) emergența și re-emergența la nivel internațional a pericolelor pentru sănătatea publică de origine biologică, chimică și radiologică.</p>

<p style="text-align: center;">Factorii de influență interni</p>	<p style="text-align: center;">Recomandări</p> <p style="text-align: center;"><i>(construcția pe Punctele Forte, eliminarea Punctelor Slabe, exploatarea Oportunităților, îndepărtarea Amenințărilor)</i></p>
<p>Puncte Forte</p> <p>1) Aplicarea de către RM a modelului european de management integrat al frontierei a permis dezvoltarea parteneriatului cu UE pe aspecte frontaliere specifice</p> <p>2) Cadrul legal de politici și de reglementare în domeniul managementului integrat al frontierei de stat este în mare parte adaptat la standardele UE.</p> <p>3) Reforma Guvernului RM conform principiilor buneii guvernări în RM.</p> <p>4) Sistemul de coordonare a securității frontaliere se implementează conform principiilor Sistemului european de supraveghere a frontierelor (EUROSUR).</p> <p>5) Cadrul relațiilor interinstituționale și internaționale s-a extins prin încheierea de acorduri și protocoale de cooperare și desfășurarea de acțiuni comune.</p> <p>6) Control realizat la frontiera moldo-ucraineană în comun cu autoritățile de frontieră ale Ucrainei.</p>	<p>1) Continuarea procesului de consolidare a cadrului legislativ/normativ la nivelul autorităților cu atribuții în domeniul MIFS în vederea delimitării mai precise a competențelor, eliminarea lacunelor și asigurarea conformității cu acquis-ul comunitar relevant;</p> <p>2) Continuarea procesului de consolidare instituțională a fiecărei autorități cu atribuții în domeniul MIFS</p> <p>3) Integritatea, dezvoltarea, modernizarea și întreținerea sistemelor de supraveghere și control și a sistemelor TIC existente la nivelul autorităților și instituțiilor cu atribuții în domeniul MIF;</p> <p>4) Dezvoltarea capacității de reacție în situația aplicării Planului Național de Contingentă la frontieră;</p> <p>5) Construcția sistemului de proceduri la nivelul autorităților cu atribuții în domeniul MIFS/ uniformizarea procedurilor de lucru pentru implementarea prevederilor legislației naționale în domeniul managementului integrat al frontierei.</p> <p>6) Operaționalizarea sistemului de management al calității la nivelul tuturor autorităților cu atribuții în domeniul MIFS</p> <p>7) Perfecționarea actualului cadru normativ privind CNMIFS, precum și consolidarea funcționalității acestuia</p> <p>8) Continuarea procesului de modernizare a sistemului de promovare a profesiilor, recrutare, selecție, pregătire și gestiune a carierei la nivelul autorităților cu atribuții în domeniul MIFS;</p> <p>9) Continuarea procesului de amenajare a fâșiei de protecție a frontierei de stat conform prevederilor tratatelor bilaterale de frontieră și practicii europene</p> <p>10) Continuarea dezvoltării sistemului fix de supraveghere și extinderea sistemului de comunicații în zona de frontieră;</p>
<p>Puncte Slabe</p> <p>1) Cadrul procedurilor operaționale, îndeosebi interinstituționale, este incomplet</p> <p>2) Fluctuația de personal în cadrul autorităților din sistemul MIFS</p> <p>3) Dificultăți de finanțare a procurării de echipamente și mijloace tehnice moderne necesare îndeplinirii atribuțiilor;</p> <p>4) Infrastructură incompletă a controlului frontierei de stat (fâșia de protecție, sisteme fixe de supraveghere, sistem de comunicații etc.)</p>	<p>11) Dezvoltarea mecanismelor de cooperare cu Ucraina, în contextul asigurării controlului deplin pe segmentului central al frontierei de stat moldo-ucrainene.</p> <p>12) Alocarea resurselor bugetare necesare finanțării sau cofinanțării acțiunilor necesare a fi întreprinse de instituțiile cu atribuții în domeniul managementului integrat al frontierei de stat pentru implementarea obiectivelor strategice.</p> <p>13) Obținerea finanțărilor din fonduri externe în scopul dezvoltării managementului integrat al frontierei de stat.</p> <p>14) Elaborarea în comun cu autoritățile cu competențe în domeniul MIF, a cerințelor necesare definirii proiectelor pentru dezvoltarea infrastructurii sau echipamentelor, implementarea și derularea de proiecte comune în domeniul managementului integrat, precum și folosirea în comun a echipamentelor și infrastructurii TIC.</p>